

OPUSZCZONY (322) *part praet pass pf*

opuszczony (216), **opuszczon** (100), opuszczony *a.* opuszczon (6).

Pierwsze o jasne. ◇ *W formach niezłożonych* -on (4), -ón (2); -on *OpecŻyw* (2); -ón (1) *Mącz*; -on : -ón *SarnStat* (2:1); -on-. ◇ *W formach złożonych* -on- (13), -ón- (1) *OrzQuin*.

sg m N opuszczon (74), opuszczony (56); ~ (*attrib*) opuszczony (6); ~ (*praed*) opuszczon (74), opuszczony (37); opuszczon *ListRzeż*, *PatKaz III* (3), *TarDuch*, *LibLeg*, *KromRozm II*, *RejWiz*, *RejPos* (31), *RejZwierc* (3), *BudBib*, *GrabowSet* (2), *SarnStat* (3); opuszczony *ForCnR*, *KrowObr*, *HistLan* (2), *BielSpr*, *ModrzBaz* (2), *KochPs* (2), *SkarŻyw*, *StryjKron*, *CzechEp*, *KochPhaen*, *ReszPrz*, *WerKaz*, *ArtKanc* (2), *Calep*, *LatHar*, *KołąkSzczęśl*, *WujNT* (3), *SkarKaz* (3); opuszczon: opuszczony *OpecŻyw* (2:1), *RejPs* (9:1), *LubPs* (4:4), *BibRadz* (3:1), *BielKron* (6:2), *Mącz* (1:1), *HistRzym* (1:1). ◇ *G* opuszczon(e)go (10). ◇ *D* opuszczon(e)mu (1). ◇ *A* opuszczon(ego) (5), opuszczony (3); -égo (1), -(e)go (4). ◇ *I* opuszczonym (5), opuszczon(e)m (1) *RejPs*. ◇ *f N* opuszczon(ą) (18), opuszczona (15), opuszczon(a) (6); ~ (*attrib*) -ą (3); ~ (*praed*) -a (15), -ą (14); -a *OpecŻyw* (3), *BibRadz* (2), *BielKron* (3), *HistRzym*, *GórnTroas*; -ą *RejAp* (2), *BudBib* (4), *WujNT*; -a: -ą *Leop* (1:1), *RejPos* (2:1), *CzechRozm* (2:5). ◇ *G* opuszczon(e)j (7). ◇ *D* opuszczon(e)j (2). ◇ *A* opuszczon(ą) (7). ◇ *I* opuszczon(ą) (2). ◇ *n N* (*praed*) opuszczono (8) *MurzHist*, *KromRozm II*, *KromRozm III*, *GroicPorz* (2), *RejAp*, *RejPos* (2), opuszczon(e) (6) *TarDuch*, *KromRozm I*, *Leop* (2), *KuczbKat*, *BudBib*. ◇ *A* opuszczon(e) (3). ◇ *pl N m pers* opuszczeni (35). *subst m* (*praed*) opuszczon(é) (2) *KromRozm I*, *SarnStat*, opuszczony (1) *RejAp*; -é (1) -(e) (1). *f* opuszczon(é) (17), opuszczony (2); -é (3), -(e) (14); - (*attrib*) -é (2); - (*praed*) -é (15), -y (2); -y *LubPs*; -é: -y *RejPos* (2:1). *n* opuszczon(e) (6). ◇ *G* opuszczonych (8). ◇ *D* opuszczonym (2) *RejPos*, *Oczko*, opuszczon(e)m (1) *RejPs*. ◇ *A m pers* opuszczon(e) (7), opuszczonych (1) *CzechRozm*. *subst* opuszczon(e) (5). ◇ *I m* opuszczon(e)mi (3), opuszczonymi (2); -(e)mi *RejPs* (2); -(e)mi : -ymi *LubPs* (1:2). ◇ *L* opuszczonych (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: opuszczon(y) od kogo, od czego (105), *przez kogo* (2) *PatKaz III*, *KromRozm III*.

Sł stp s.v. opuścić, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w. s.v. opuściły i opuścić.

1. *Któraego ktoś lub wszyscy opuścili, porzucili, osamotniony; desertus Mącz, PolAnt, Modrz, Vulg; derelictus Vulg, PolAnt; desolatus PolAnt, unicus PolAnt; deploratus Mącz; destitus Modrz; viduus Calep; dimissus Vulg* (217) : *BierRaj* 17v, 20v; *OpecŻyw* 102, [127], 149, 150v, 188; [Anna] była wtefknofzczy uyelkyey, domnyemayącz fyą bycz opuśczone *PatKaz II* 63v; *TarDuch* Cv [2 r.]; *RejPs* 55v, 63, 64v, 97v, 103v, 130, 170; *LibLeg* 11/10v; *RejKup* n6v; *Ze* ácz fie zdamy ze wżąd opuśczeni/ wżákże łam Bog iest obrońcą nálezim. *LubPs* M *marg*; *Synowye* yego nych będą wyecznye opuśczeni/ A żoná ftanu wdowfkyego nychay nye odmyeni *LubPs* Z; *NAdobna* obietnicá świętemu kościołowi Bożemu/ iż choć fie zda opuścżonym od Páná Boga/ á wżákoż zázwdy nań Pan miłościwym okiem swoim wżględáć raczy *LubPs* cc2v, A3, A3v, B3, G *marg*, G2v (14); *KrowObr* 149; *RejWiz* 135; *BibRadz* Is 54/6, *Eccli* 51/27, II 52a *marg*; *Ządálá* tedy głowy Ianá káznodzyeie/ [...] bojąc fie áby z iego vpominánia od krolá nie była opuścżoná. *BielKron* 137v, 145, 161v, 184, 309v, 327v, 405v, 418v; *Deseri* a magna parte militum, *Być* odbieżon/ opuścżón od wżétfzzy częścí

żołnierzów. *Mącz* 387d, 56c, 306b, 387d [2 r.]; *OrzQuin* K3; *mnimáiąc áby byli opufzczeni/ á iżby ich tu Pan iuż zápomniál á nawłzem opuścił* *RejAp* 86v, AA7, BB2, BB3, 100v, 106, 128; *Co mam czynić/ zem ták nędznie á hániebnie od íwych opufzczon?* *HistRzym* 42; *RejPos* 27v, 67, 71v, [73]v, 78v (34); *HistLan* Bv, B4; *RejZwierz* 40, 174v, 202; *BielSpr* 56v; *BudBib* 2.Reg 13/20, 4.Reg 9/8, *Ps* 37/25, *Is* 49/21 [2 r.], *Soph* 2/4 (9); *BudNT* 2.Cor 4/9; *CzechRozm* 135v, 134v, 140v, 141v [2 r.]; *ModrzBaz* 23v, 127v; *Oczko* 10; *Byłem dżięćięciem/ á dżięciem iuż siwy/ A nie widziałem/ áby ípráwiedliwy Był opufzczony* *KochPs* 54; *SkarŻyw* 103, 121, 369 [2 r.]; *StryjKron* 692; *CzechEp* 100; *ReszPrz* 83; *ArtKanc* Q9v, Q14v; *Calep* 1122b; *GrabowSet* B4v, 14v; *LatHar* 296; *KolakSzczęśl* B4; *Vłkarża* íę tedy iż był opufzczony: to íeft/ że nie byłá wola Oycowłka/ áby go z śmierci wybáwił/ íáko Ífááká/ Dánielá/ y innych/ ále żeby vmárl. *WujNT* 121, 121, 164, *Rom* 11 arg, 2.Cor 4/9, 2.Tim 4 arg; *A kto kiedy czyniący rofkazánié Boże opufzczony íeft?* *SkarKaz* 551a, 161b [2 r.].

opuszczon od czego (1): *ani gdzie indzie robicz niemoſze, íthei prziczini yſz od Rzemieíła íeft opufzczon, y tho obaczáącz yſz opufczenie íeft ínfſe, a odrzuczenie theſz ínfſe, Bo żaden człednik niema bycz od rzemieíła odrzuczon* *ListRzeż w.* 31.

opuszczony komu [= zdany na kogo] (1): *Tobie Pánie vbogi íeft opufztzony: Siroćie ty będziefz wípomożycielem* *KrowObr* 149v.

opuszczon(y) w czym (15): *RejPs* 36v; *RejJóz* C3; *Kto pánu wiernie vfa/ żaden w šíroctwie opufzczon nie będzye.* *LubPs* C3 marg, T3, Y5 marg, ffv; *Tedy Tyrus będac w tym wielkim vboftwie od włzech opufzczony/ począł íe ímućić* *HistRzym* 78; *RejPos* 20v, 185, 201v, 213v, 233v, 282, Ooo2.

W połączeniach szeregowych (3): *Tey wiary vtzemy/ przes ktorą wſzyłcy Swięći/ od potzátku Swiátá/ zwáltzyli ten Swiát [...]/ ktorzy byli opufztzeni/ wzgárdzeni/ vćífnieni/ náfmiewáni/ kthorych był niegodzien ſwiát/ ktorzy íę po gorach y ſkálach tułáli y w íáfkiniach mięſſkáli* *KrowObr* 60; *Mącz* 224d; *błákáli íę w owczych y kożich ſkorách/ opufzczeni/ vćísnieni/ vtrapieni [egentes, angustiaty, adflicty]* *WujNT Hebr* 11/37.

W porównaniach (4): *Aliecz my tu opufzczeni odwſſech jako błędne owcze Patſtwj [!] íye nadnámi kto chce* *RejKup* bb3v; *A będzie opufzczoná corká Syon íáko chłednik w winnicy [Et derelinquetur filia Sion ut umbraculum in vinea]/ y íáko cháłupká w ogrodzie ogorkowym/ á íáko miásto ktore bywa ípuſtoſſono.* *Leop Is* 1/8; *BielKron* 93v; *SzarzRyt* Av.

Wyrażenia: »[czyj] pomocą opuszczony« (2): *á niezgodámi wielkimi íámi Grekowie gdyby íe zwalczyli/ on by ná nię [!] íprácowane á ludzką pomocą opufzczone vderzył* *BielKron* 240; *Ludowik Krol Węgierſki pomocą Krzeſćiáńſkich pánow opufzczony/ przeciwo nieprzyiácielowi íechał z niewielkim woſłkiem* *BielKron* 259.

»od wszej (a. wszelakiej) nadzieje opuszczony« [*szyk* 1:1] (2): *RejPs* 129v; *O íáko dáleko ſłufzniefza rzecz/ ábychmy pobożnym á miłóſiernym ſkłádániem dáwáli ráturek tym/ ktorzi známi íą: ktorzi miedzy námi/ ítároſćią/ niemoćą/ ábo íákim ínfzym vpadkiem znędzeni/ á od wſzelakiej nádzieje opufzczeni íą [qui... omni ſpe deſtituti ſunt]?* *ModrzBaz* 39.

»opuszczony od (wszystkiego a. wszego) ſwiata; opuszczon u ſwiata« [*szyk* 5:3] (7;1): *BielKom* G5v; *íákíe miłofierdzye náłázłá v Páná íwego/ chocia y iuż opufzczoná byłá v ſwiátá.* *RejPos* 258;

A ktemu iż sie mu opowieda być obrońcą/ opielkálnikiem [!]/ á mocnym opátrzycielem káždy sítroki á káždygo opuřczonego od řwiátá tego. *RejPos* Ooo3, 162, 162v, Ooo2; Ieřtem człowiekiem vtrapionym/ Od wřzego řwiátá opuřczonym. *KochPs* 128, 35.

»żona, niewiasta opuszczona« [*w tym: z elipsą „żona” (4)*] (6:2): *BibRadz Is* 54/6; niewiałyty choć od mężá opuřczoney/ drugiemu sie poiać zá żonę niegodzi/ áżby muž iey vmárł. *KuczbKat* 350; *CzechRozm* 96; ktobykolwiek opuřcił żonę řwoię/ opocz dla porubřtwá/ a inřzaby poiał/ cudzołóży: á ktoby opuřczoną poiał [*qui dimissam duxerit*]/ cudzołóży. *WujNT Matth* 19/9, *Matth* 5/33, 5. 22 [2 r.], *Luc* 16/18.

Szeregi: »(barzo) nędzny a opuszczony« [*szyk 2:1*] (3): Takiez teź do řádu duchownego ma przyřluchacz ořoba nędzna a opřczona ktora rękami řwemi zywnořci řobie zařluczyc ani zarobicz niemoze. *ComCrac* 20v; *LubPs* ee3; *RejPos* 162.

»omyłony a opuszczony« (1): A pewnie ták iáko ten człowiek řwięty/ nigdy nie będyemy omyleni á opuřczeni w nádzyciach nářnych. *RejPos* 282.

»opuszczony i osierociały« (1): Dom/ Herby/ Fámilia zginąć á zeyřć muři/ kto żony nie ma [...]/ ná wřzem opuřczony y ořierociały *WerKaz* 288.

»i rozprořzony i opuszczony« (1): Zydowie praw řwych zakonnych/ vřywać teraz nie mogá/ będac od Boga y rořprořzeni y opuřczeni *CzechEp* 32.

»udřczon i (a) opuszczon« (2): Tu prorok wořobie grzeřnego człowieká nářzeka ná opuřczenie páńřkie przypomináiac mu iż zumárlych řadney chwały niema á řcięga řie to y ná ořobę Kryřtuřowę iako miał być vdręczon y opuřczon od powinnych řwoich. *RejPs* 129v, *Ff4v*.

»upadły a opuszczony« (1): á nielza iedno nam vpáđłem a opuřczonem od ludzkich mocy/ vćiekać řie o rátkunk do řiebye *RejPs* 109v.

»opuszczony, (i) strapiony (a. utrapiony)« [*szyk 2:1*] (3): Weyrzyź na mię/ á zmiłuy řię nádemną/ ábowiemćiem ia ieřt opuřczony y vtrapiony [*quia unicus et afflictus ego*]. *BibRadz Ps* 25/16, *Is* 54/6; *KochPs* 128.

»wzgardzon(y), (i, a) opuszczon(y)« [*szyk 4:1*] (5): *OpecŻyw* 131v; *RejPos* 166v; *ArtKanc* K9; *GrabowSet* Y2; Zydowie wzgárdzili y odrzucili Chriřtá Páná [...] y przetoź zářluzyli áby teź řami od niego wzgárdzeni y opuřczeni byli *WujNT* 391.

»zapomniany i opuszczony« (1): młodzienietz [...] zapo^mniány od pana/ ij opuřczony od wřzytkich dworzanuów. *ForCnR* D2.

»zbity abo opuszczony« (1): Bo złodzieie gdyby łupem nie řprawiedliwię řie dzielili, wnet by od towazriřzow [!] řbici byli, abo odnich opuřczeni. *BielŻyw* 119.

W przén (8) : Powiadał [*Plato*] że trzy rzeczi duřza iego żáłowała. Bogacza řzczodrego ku vbořtwu przirřłego. Mądrogo od mądrořci opuřczonego. Čzi godnego w złá řlawę przirřłego. *BielŻyw* 85; *RejPs* 120v; *LubPs* K3v, Y4v; Abowiem oto ia wzbudzę pářterzá ná řiemi/ ktory opuřczoney trzody nienawiedzi [*qui derelicta non visitabit*]/ rořprořřoney nie będzie řřukáł/ y co złamánego będzie nie vzdrowi *Leop Zach* 11/16; Pothym oćiec vmárł był/ á opuřczoną byłá iego páni řiořtrá/ to ieřt duřzá *HistRzym* 40; *RejPos* 23v; Z Witydem poczęty człowiek/ vrodzony Z boleřciá/ krotko tu na řwiećie żywię/ Y to odmiennie/ nędznie/ boiáźliwie/ Ginie/ od Słońcá iák ćieñ opuřczony. *SzarzRyt* Av.

a. W funkcji rzeczownika (12) : *FalZioł* IV 47d; *RejPs* 109v; Opufzczeni są w opiece v pana Boga *RejJóz* C3 marg; *KrowObr* 164; *RybGęśli* Bv; *WujNT* 397.

W przeciwstawieniu: »opuszczona ... mężata (a. która ma męża)« (3): Niepłodna która nie rodziła żalpiway/ a ty która nie poczyniła śpieway chwałę/ a raduy się abowiem synow opufzczoney więcej będzie niż mężatey [*plures filii desolatae quam filii maritatae*]/ Mowi Pan. *BibRadz* Is 54/1, *Gal* 4/27; *WujNT Gal* 4/27.

Szeregi: »udręczony a opuszczony« (1): Abowiem też tu przypomina dobrotliwość Bołką/ [...] iż bronii/ wybawia/ grzechy odpufzcza/ vdręczone a opufzczone w fieroctwie wipomaga. *LubPs* ffv.

»wdowa i opuszczona« (2): Mátka która ie porodziła/ mowiła im/ Idźcież precz synowie/ boćiem ia ieft wdową y opufzczoną [*ego vidua sum et derelicta*]. *BudBib* 4.Esdr 2/2, 4.Esdr 2/4.

2. *Pominięty; derelictus Mącz; omissus JanStat* (38) : *PatKaz* III 133, 147; *SeklWyzn* c3v; *MurzHist* L3v; *MurzOrt* B; to co od Ewanyeliftow opufzczono/ Pyotr/ Páweł/ drudzy Apoštołowye w lifcyech a piányu swym napełnili. *KromRozm* II d4v, dv; *Diar* 35; APpellátio zowá odezwánie od obciążliwego łkazania niższego Sędzięgo/ do wyższego/ dla poprawienia tego/ coby od niższego prze nieumiejętność/ albo nieopatrność/ albo też iaki vpor/ było opufzczono *GroicPorz* bb, bb; *BibRadz* II 2a marg; *BielKron* 102; *Perfunctus a febrī*, Opufzczony od febry. Ominęła go febrá. *Mącz* 140c; *Paralepomenon*. Latine derelictum praetermissum, Opufzczony/ zostawiony/ to zwłazcza o czym nie bywa zmianá czyniona. *Mącz* 277a, 277a; *RejPos* 281v; żadnym obyczáiem ięzyczne albo słowne mowienie opufzczone być niema. *KuczbKat* 370, 125; *CzechRozm* 152v; Kilká zaśię słow od Anyoła ná ten czas opufzczonych/ kiedy się ięzczę Syn BOży z Pánny nie począł był/ táż Helźbietá Duchá ś. pełná przyczyniła *LatHar* 7; Liczbá zaśię wierzła kędy ieft przy Rozdziale opufzczona/ znaczy/ że kilká wierzow w onym Rozdziale o tey rzeczy naydźiełz. *WujNT* XXXXX, *przedm* 18 marg; *SarnStat* 33, 42, 1055; *PowodPr* 84.

opuszczony w czym (4): iż gdy szlachta pobor jaki postąpi, tedy i oni nie bywają w tym opuszczeni, bo i duchownych poddani także jako i szlacheccy (K.N sliachcziczi) podatek dawają i mieszkanie nie ulegają. *Diar* 41; *Leop* *B4v; Abowiem wiele rzeczy które są opufzczone w księgách Krolewłkich tu się w nich zamykają. *BibRadz* I 218v; *RejPos* 163v.

W przeciwstawieniu: »uczyniony ... opuszczony« (1): tak iż nie trzeba go będzie ładzić ná ładzie oštátecznym ładem rozbieránia/według vczynekow miłosiernych/ vczynionych ábo opufzczonych. *WujNT* 314.

Wyrażenia: »dla krótkości, dla skrócenia opuszczony« (4:1): Wiele inżich nauk znakomitich then philozoph nauczał które dla krotkości tu są opufzczone. *BielŻyw* 34, 21, 100, 120; Które rzeczy dla łkrócenia mużą tu bydź opufczoné, boby się bárzo to *volumen* rozłzérzyło *SarnStat* 1224.

»dla przedłużenia a zatrudnienia opuszczony« (1): dokłádáyac tego/ co przez Apoštoły dla przedłużenya a zatrudnyenya opufzczono było *KromRozm* III C5.

Szereg: »przemieniony albo opuszczony« (1): tak że też od łvdzi mogą być przemienione/ albo opufzczone [*ustawy*]/ mowię/ według czałv potrzeby/ miełcza y też łvdzi. *SeklWyzn* e3v.

3. *Odrzucony, zaniechany, wzgardzony; intermissus Mącz; derelictus PolAnt; desertus Modrz; despectus Calep; praetermissus JanStat* (36) : A w tym nám przykład vbołstwa ij cirpieniá zostawili/

a dla tego chelpa świetłká má bytz od nás opuścżona *OpecŻyw* 59v; prozno dobry uczynek byua czynyon yefzly by przed konczem zyuota bil opuścżon *PatKaz III* 151; *GlabGad* K4v; Y iá ácz lie być znam zellłtem á od wśley nádzieye fwieckiey opuścżonem nic lie oto nieštáram *RejPs* 61v, 55; *KromRozm I* Fv, F2; *KromRozm III* E5; *Leop Is* 49 arg; Przeładowanie ćierpimy/ ále nie bywamy opuścżeni [*non deserti*]/ bywamy zrzuceni/ ále nie giniemy. *BibRadz* 2.Cor 4/9, *Ios* 23/14, *Eccli* 2/11; Tego czáłu w Mieście Tyguryum w źiemi Szwánczárłkiey/ Młza opuścżoná w kościele/ á náiey mieyłce wielką wieczérzą páńłką wštáwiono *BielKron* 202; *Intermissa studia revocare*, Wroćić lie do opuścżonych nauk/ álbo zás przed fię wziąć. *Mącz* 505b, [267]d, 395c; *RejAp* 106v; *RejPos* 75v; *ModrzBaz* 29; *CzechEp* 250; *Calep* 312b; *GórnTroas* 38; [S tim szie w laske w.k.m. zalieczam, o czo ya prosché iżbym nie był z w.k.m. opuszczon. *CorfusDocum* 1565 nr 135].

opuszczon(y) z czego (4): kto pokuły czyerpyal jako rychłó na nyą veyrzal tako rychłó łpokuły był opuścżon *PatKaz III* 97; *LibLeg* 11/10v; *LubPs* dd6v; *KuczbKat* 395.

Frazy: »obyczaj (jest) opuszczon(y)« [*szyk zmienny*] (3): *Longis intervallis interrupta consuetudo*, Od dawnych czáłów/ pozostány/ Opuścżony obyczaj. *Mącz* 361b; *ModrzBaz* 21; *SarnStat* 10.

»opuszczona będzie (a. jest, a. była) prosba« [*szyk zmienny*] (3): Iż gdy záwołá do mnie vbogi w wćilku swoim/ nigdy opuścżoná nie będzie prosbá iego. *RejPos* 162v, 48, 76, 167, 202v.

Szeregi: »opuszczony albo przestápiiony« (1): O flubyech duchownych y mniłłfych/ piłłfe w kazányu o trzech krolech/ iż wolnye bez grzechu y łumnyenya mogá y máyá być opuścżone álbo przestápyone. *KromRozm I* 1.

»opuszczony i zaniechany« (1): kiedybyś obyczaj ten/ ácz opuścżony/ y przez wiele wiekow zániechány/ ále práwie święty/ y Rzeczypołpolitey wielce potrzebny odnowił [*si morem hunc desitum quidem et longo seculorum intervallo intermissum*]. *ModrzBaz* 21.

»opuszczony i zgwałcony« (1): To będąc wielką bolełciá wżrúżony/ iż zrozumiał zakon Páńłki nápiłány w onych Kłięgách ták bárzo być opuścżony y zgwałcony. *BibRadz* I 216b marg.

4. *Zaniedbany; zniszczony; opustoszały, pusty; derelictus* *BartBydg*, *Vulg*, *PolAnt*; *desertus* *PolAnt*, *Modrz*; *desolatus* *PolAnt* (19) : *BartBydg* 40b; Niechay będzie gich mieszkanie opuścżone/ á w przybythkoch gich niechay nie będzie kto by mieszkał. *TarDuch* A7; *Leop Iob* 18/4; Gdy do Budzyniá przyćiągnáł/ nálazł Budzyń bez włzelákiey obrony/ opuścżony *BielKron* 308v, 278; *Mącz* 453c; *BudBib Tob* 14/6; iż źiemiá miáłá być opuścżoná od onych dwu Krolow/ Syryłłkiego y Izráelłkiego/ ktorzy lie łpiknęli byli przeciw Acháłowi *CzechRozm* 135v, 141; A iefłize Krol włzytkę Rzeczpołpolitá wmiłłue/ á niedopuścił żadney części iey być opuścżoney [*nullamque eius partem patietur desertom*]/ záprawdę y toć vczyni/ że włzytkie powiáty ktore zowiemy Woiewodztwy/ w koło obiezdzáć/ á w nich pewnych czáłow przemieszkáwáć będzie. *ModrzBaz* 20v; *LatHar* 668; A Gdzieby zá niewiádomoścíá Woiewody przez niedbáłóć Podwoiewodzégo łzácunk rzeczy przerzeczonych był opuścżón [*rerum praedictorum intermitteretur* *JanStat* 283] *SarnStat* 235; *SapEpit* B3.

W porównaniach (4): *Leop Is* 17/9, 27/10; Tego czáłu miáłta ich obronne opuścżone będą/ iáko chrołty [*sicut derelictio*] y gáłęźie opuścżone przed łyny Izráelłkimi/ y będzie łpułtołszenie. *BibRadz* *Is* 17/9.

Szereg: »pusty i opuszczony« (1): Pułnocne też (woyłko) oddałę od was/ á zápedzę ie do ziemie pułtey y opuśczoney [*terram desertam et desolationis*] *BudBib Ioel 2/20.*

5. Odesłany, odprawiony (1) : Caussarii milites, id est, propter legitimam caussam dimissi. Dla słuźney przyczyny opuśczeni. *Mącz 42d.*

6. Skierowany ku dołowi, opuszczony na dół; remissus PolAnt (4) : Tym kłztałtem Argo płynie, po máłzt piérwża gálnie Połowicá/ óstátek połyłkawa iálnie. Styr tám ieft opuśczoney/ gdzie poślednie nogi Chártá wprzód idącého trzymáią łye drogi. *KochPhaen 14.*

W przen (3) : *BudBib Is 35/3;* Wízelkie lepak karánie ná czás przytomny nie zda fię być wefołe/ ále ímętnie: Lecż ná potym owoc ípokoyny przez nie/ ćwicżonym oddawa íprawiedliwości. Przeto opuśczone ręce y osłábione koláná íprawcie [*remissas manus et soluta genua erigite*]. *BudNT Hebr 12/12; WujNT Hebr 12/12.*

7. Pozbawiony [czego] (1) : Ták/ fkorom wzgárdził/ twey łálki promienie/ Wzrok/ wiecznych ogniew opuśczoney/ złoty: Opádli dułżę mą/ pełni ochoty Nieprzyiaćiele *GrabowSet Ov.*

*** Bez wystarczającego kontekstu (6) : Desertus, Opuśczoney. *Mącz 387d, 226c; Destitutus – Opuśczonej. Calep 313b, 309b, 311a, 909a.*

Synonimy: 1. osierociały, zapomniany; 3. porzucony, wzgardzony, zaniechany; 4. opustoszały, pusty; 5. oddalony, odprawiony; 7. pozbawion.

Cf **NIEOPUSZCZONY, OPUŚCIAŁY, OPUŚCIĆ**